

MOMENT'TEN ÇIKARKEN...

Sosyal ve beşeri bilimler alanında bir fakülte dergisinin işleyişi, kapsamı, planlaması nasıl olmalıdır? Kimler karar vermeli, kimler uygulamalı, kimler yazmalı, kimler okumalıdır? Bu sorular, akademinin içerisine gömülü olduğu toplumsal bağlamdan kopartılarak, bu bağlamın dışındaymışçasına yanıtlandığında, meşhur/meşum “fildişi kulesi” metaforuna referansın egemen olduğu bir kopuk dünya imgesiyle karşılaşabiliriz. Ya da, aynı şekilde, akademinin toplum karşısındaki sorumluluklarının listelendiği, çoğunlukla hamasi bir “olmalı, yapmalı” listesiyle yüzleşiriz. Ki, bugün, “çağın ruhu”nun akademide vücut buluşunu, çağın ruhuyla işleyen akademinin—toplumsal değil—topluma karşı sorumlulukları kalın çizgilerle belirlenmiş, mevcudun, mevcuda referansla ve mevcudun içinden tartışılmasına izin veren, açan değil kapatan—ve dolayısıyla aklın üretici huzursuzluğunu, tembel rahatlığıyla bertaraf eden—fikirlere, görüşlere, araştırmalara izin veren bir hatta ilerlediğini söyleyerek tespit etmek mümkün. Bütün bu soyut önermeler içinde, modern dünyada bilginin kurumsallaşması ve yayılımı açısından iki asli ögenin, (ulus-)devletin ve serbest piyasa mekanizmasının devamlılığının altı çizilmeden bir sonuca varmak mümkün olmaz.

Bu dergiye başlarken pragmatik amaçlarımızın yanı sıra akademinin bugünkü varlık biçimine ve gidişatına dair

GOING THROUGH THE MOMENT...

How should one proceed through the planning and setting the scope of a faculty journal in the field of humanities and social sciences? Who are the ones to decide, to implement, to write, and to read? If one attempts to answer these questions by detaching them from the social context in which the academia is embedded, as if the questions themselves reside outside the social context, it is highly probable that we face with the imagery of a detached world dominated by the (in)famous “ivory tower” metaphor. Alternatively, but in a parallel vein, we might face with a “to dos, ought-to-be” list, devised in terms of the responsibilities of the academia *vis-à-vis* the society. Today, it is possible to define the reflection of the “spirit of the age” in the academia in terms of the workings of the academic world, which predominantly runs through the very same spirit on the basis of the strictly defined academic responsibilities, posed not as *social* but *vis-à-vis* the social. The academic responsibilities, defined-as-such, foresee a research agenda that allows the discussion of the existing with reference to and from within the already existing context. It is in this respect that such an academic endeavor welcomes only those opinions, views and research, which deny the productive unrest of *ratio* through idle comfort. Yet, this rather abstracting introduction is insufficient if one does not consider the persistence of

etik kaygılarımızla da hareket ettik/ediyoruz. Amacımız, büyük sözlerle, büyütülmüş idealler peşinden koşmak değil. Aksine, gündeliğe gömülü iktidar pratiklerinin kurumsal gücünü es geçmeden, söz konusu kurumsallığa karşı çıkan güçlendirici mikro örnekleri sosyal ve beşeri bilimlerin akademik sözünün içinden geçirmeye çalıştığımız bir süreci başlatmak istiyoruz.

Bu sayımızda, çağın ruhunun dinamiklerine paralel bir şekilde gelişen akademik piyasanın önde gelen eşik bekçisi herhangi bir endekste yer almayan yeni bir (akademik) derginin ilk sayısına katkı veren akademiklerin, toplumsal ve siyasal açıdan angaje yazılarıyla yola çıkıyoruz. Bütün yazılar, tema olarak belirlediğimiz çağın ruhunu ve karşı-hegemonya imkânlarına işaret eden mücadeleyi farklı yönleriyle ele alıyor. Çalışmaların her biri, ağırlıklı olarak Türkiye coğrafyasından, ama özellikle evrensel eleştirel duruşu yakalamamıza izin veren, neoliberal kapitalizmin yapıp ettiklerinden yola çıkarak bilgi-iktidar-direnış-kültür-toplum-siyaset ağının egemen görünümünü sorgulayan içeriklere sahipler.

Bu açıdan, Trevor Purvis ve Alan Hunt'ın "söylem-ideoloji" ilişkisini—toplumsal, kültürel, siyasal bağlamın içerisinden—teorik merceğe altına

two fundamental phenomena for the institutionalization and dissemination of knowledge: the (nation-) state and free market.

As we proceeded through the preliminary stages we have been motivated certainly by pragmatic concerns; yet we have never dispensed with our ethical concerns regarding the current state of being of the academia, and the prospects that awaited the academic world(s). We do not intend to follow grandiose ideals, magnified by grand statements. On the contrary, we aim to start a process, through which we integrate the cases that resist the implications of institutional power for everyday life into the academic word.

In this issue we start with articles by scholars who contributed to an academic journal, which does not reside in any index—among the gate keepers of the academic market, which have developed in the last three decades in line with the spirit of the age. All the articles—thematic or not—take issue with *this* spirit and the possibilities for counter-hegemony from different perspectives. Each article offers the possibilities to interrogate the neoliberal capitalist order from a universally engaged critical stance in terms of the dominant configuration of culture-society-politics

yatırdıkları 1993 tarihli çalışmaları, birbirine kilitli (kurumsal) iktidar-direnış pratiklerini, ideolojinin bilme biçimlerimizle ve akabinde bu biçimlerin gündelik yapıp etmelerimizle bağlantılarını kurmak açısından bir kılavuz niteliğinde. Purvis ve Hunt, bu açıdan, söyleme ve ideolojiye bakarken, tahakküm mekanizmalarının işleyişini tersyüz edecek bir formülü, akılla beden, hakikatle sahtelik, doğru bilmekle yanlış bilmek arasında kurulagelen kutupsal ikilikleri aşan bir formülü, söyleme ile ideolojiyi birbirinin içinden geçiren bir okuma vasıtasıyla sunuyorlar. Bunu yaparken, haliyle, Batı Marksizmi'nin ideoloji üzerine sözünün seyrine odaklanıyorlar. Özetle, Marksist eleştirinin kurucu unsurlarından vazgeçmeden, tahakkümü-kurumsal iktidarı-direnışı söylem ve ideoloji arasındaki karşılıklı üzerinden değil karşılıklılık üzerinden anlama imkânlarına değiniyorlar. Diğer bir ifadeyle, iktidar ve direnişin birbirine içkinliğini, aralarındaki diyalojik ilişkiyi göz ardı etmeden, “kasvetli bir [teorik] senaryo”dan kaçınarak açmılıyorlar.

Güliden Özcan'ın “National Security Discourse in Turkey with a view to Pacification: From Military Power to Police Power onto the Orchestration of Labour Power” başlıklı yazısında, neoliberalizm-güvenlik-pasivizasyon ekseninde Türkiye'de

—though the focus on Turkey overwhelms through the journal.

In this respect, the article by Trevor Purvis and Alan Hunt where the authors focus on the connection between “discourse and ideology” serves as a guide to trace the interlocking aspects of (institutional) power-resistance practices and the links between ideology and forms of knowing, as well as the link between these forms of knowing and everyday life. Purvis and Hunt offer a counter-reading that lays the grounds for reversing the working of domination mechanisms by rejecting the polar opposites—reason/body, truth/falsity, right/wrong. This reading calls for rethinking discourse and ideology as interlocked concepts. In doing so, they take issue with the way ideology has long been considered in Western Marxism. In a nutshell, while persisting in the foundational features of Marxist critique they touch upon the possibilities to understand domination-institutional power-resistance not on the basis of a counter-positioning between ideology and discourse, but through relationality between the two concepts. In other words, they point at the interrelationality between power and resistance, while refraining from a “bleak scenario.”

askerî vesayetten vesayetin yeni biçimlerine, ulusal güvenlik söylemlerinin devamlılığı merceğe altına alınıyor. Özcan, güvenlik eksenli politikaların eleştirel analizine dair teorik bir perspektif sunmanın yanı sıra pasivizasyona karşı direnişin olanaklarını da sorguluyor. Yer yer Tekel Direnişini de anmayı ihmal etmeden, Gezi Direnişini iktidarın pasivizasyon hamlelerine karşı alternatif bir alan açtığı kabulüyle irdeleyerek, karşı-hegemonik mücadele imkânlarını Türkiye'nin özgül örnekleri üzerinden ele alıyor.

Elbette, iktidar ve direniş birbirine içkin olgular ve aralarındaki diyalojik ilişki bütün gündelik hayat deneyimlerimizin paydaşı. Geçtiğimiz Şubat ayında kaybettiğimiz Stuart Hall, yarım asırı aşan akademik üretiminde hayatı bir karşı-hegemonya olarak okumanın politikliğini ve *bilimselliğini* ortaya koyan geniş bir yazın geride bıraktı. Bu bağlamda ilk sayımızda, Kültürel Çalışmalar'ın bakış açısını tesis ettiğini söyleyebileceğimiz Stuart Hall'u anmak istedik. *Tarihten Geçenler* bölümünde, Hatice Şule Oğuz'un "Stuart Hall..." başlıklı yazısında Hall'un Çağdaş Kültürel Çalışmalar Merkezi'yle ilişkisine ve hegemonya kavramının Hall'un yazınındaki belirleyici rolüne değiniliyor.

Güliden Özcan, in her article, titled "National Security Discourse in Turkey with a view to Pacification: From Military Power to Police Power onto the Orchestration of Labour Power" focuses on the persistence of discourses of security in Turkey on the axis of neoliberalism-security-pacification nexus. Özcan, starting from a theoretical critique of security policies explores the possibilities for resistance. She considers the possibilities for counter-hegemonic struggles in Turkey with reference to such cases as the TEKEL Resistance and Gezi Resistance.

Certainly, power and resistance are interrelated and the dialogic relation between the two phenomena form an embedded part of our everyday life experiences. Stuart Hall who passed away in February 2014 has left behind an extensive literature, which reveals the political and *scientific* nature of reading the life itself as a counter-hegemonic endeavour. In this context, the first issue of *Moment* hosts a memorial for Hall, who can be considered as the founder of the Cultural Studies perspective. In the section, *Passers-by in History* Hatice Şule Oğuz's article, "Stuart Hall..." focuses on Hall's connection with the Center for Contemporary Cultural Studies and the decisive role of the concept

Direnış bir yandan iktidarın üzerinden kendini üretirken iktidar da bu direnişin denetimi üzerinden kendini yeniden üretiyor. Burada belki de anlamın sabit, mücadelenin de bitimli olamayacağını sıklıkla ileri süren Hall'u bir kez daha selamlamak gerekiyor. Direniş ve iktidar arasındaki diyaloji de ilişkinin bu karakterinden temelleniyor. Üstelik iktidar bazen büyük harfli Devlet İktidarı olurken bazen hayatın her alanında tesis edilebilen ve edilen hiyerarşiler oluyor. “Duvar: Devrim mi, Geri Dönüş mü?” başlıklı yazısında Fulya Atacan'ın ele aldığı iktidar, büyük harfli bir iktidar. Mısır'da 25 Ocak 2011'de başlayan isyan sürecine ve isyanın kontrol edilme biçimine odaklanılan yazıda Mısır'ın *Arap Baharı* deneyimi ayrıntılı bir şekilde resmediliyor.

Atacan'ın Arap Baharı üzerine doğrudan bilgi aktarımını, Türkiye'nin 2013 Haziranı ve sonrası üzerine bir söyleşi takip ediyor. İlerleyen sayılarda da devam edecek bir söyleşi köşesine dönüşmesini temenni ederek, bu sayının ilgili sayfalarını Emek Çaylı Rahte ve Nagehan Tokdoğan'ın, İstanbul, İzmir ve Ankara'dan farklı feminist hareketlere mensup üç kadınla gerçekleştirdikleri söyleşiye ayırıyoruz. Çaylı Rahte ve Tokdoğan, “Sokakta Kadın Olmak, Alanda ve Gezi'de, Gecede ve Gündüzde” adını verdikleri söyleşilerinde eylem alanlarında kadın olma deneyimlerini, hem Gezi Direnişi bağlamında hem de manzaranın geneline bakabilmek amacıyla Türkiye'deki kadın hareketlerinin talepleri

“hegemony” played in Hall's works. While resistance produces itself over power, power produces itself over resistance. Here, perhaps, we should recall Hall's insistence that meaning cannot be fixed and struggle will never be finalized. And the dialogical relation between resistance and power reveals itself here. Moreover, power can sometimes be in the form of State Power (in capital “S” & “P”) and sometimes it might reveal itself in the hierarchies instituted in every aspect of life. Fulya Atacan, in her article titled “Duvar: Devrim mi, Geri Dönüş mü?” (The Wall: Revolution or Return to the Old System?) takes issue with the power with capital “P.” The article delineates Egypt's experience with the *Arab Spring*. In so doing it elaborates on the dynamics and evolution of the uprising, as well as the way it has been taken under control by the state.

Atacan's article is followed by an interview on Turkey's experience with the “June Uprising” in 2013. As we hope for a regular section that will continue with interviews in the following issues, this issue hosts an interview with three feminist women (Ankara, İstanbul and İzmir) by Emek Çaylı Rahte and Nagehan Tokdoğan. Çaylı Rahte and Tokdoğan, in their article titled “Sokakta Kadın Olmak, Alanda ve Gezi'de, Gecede ve Gündüzde” (Women on the Streets: In the Field, in Gezi, Night and Day) open the floor to discussion on women's experiences in protests with a view

ve eylemlilikleri açısından tartışmaya açıyorlar.

Umut Yener Kara'nın ve Sinem Bozkurt'un yazıları akademinin mono disiplinler, pozitivist bilim yaklaşımını, müzik ve çeviri üzerinden tartışmaya açıyor. Sinem Bozkurt, "Touched Translations in Turkey: A Feminist Translation" başlıklı makalesinde ataerkil dili eleştirmek için dili bir araç olarak kullanan feminist çevirinin Türkiye'deki örneklerini iki kitap çevirisinin karşılaştırması üzerinden tartışıyor: Valerie Solanas tarafından yazılan *SCUM Manifesto* ve Türkçe'ye Ayşe Düzkan tarafından yapılan çevirisi *Erkek Doğrama Cemiyeti Manifestosu* ile Hanne Blank tarafından yazılan *Virgin: The Untouched History* ve bu eserin Emek Ergün tarafından yapılan Türkçe çevirisi *Bekâretin El Değmemiş Tarihi*. Umut Yener Kara, "Müzik Üstüne Düşünceler" başlıklı yazısında sosyal ve beşeri bilimlerin, neyin bilimsel olarak tanımlanabileceğine ilişkin karar verici hegemonyasını müziğin ne'liğini ontolojik ve metafizik bir açıdan sorunsallaştırarak tartışmaya açıyor. Duymaktansa görmeye, sestense imgeye daha fazla güvenen bir sosyal bilim anlayışına eleştirisini, dünyayla müzik yoluyla ilişkilene biçimlerimiz hakkında sorduğu yeni sorularla ortaya koyuyor.

to women's movements' demands and activism in Turkey during the Gezi Resistance.

Umut Yener Kara's and Sinem Bozkurt's articles discuss the mono-disciplinary, positivist approach that still reigns in the academia with a view to music and translation, respectively. Sinem Bozkurt in her article, "Touched Translations in Turkey: A Feminist Translation," focuses on feminist interventions to patriarchal discourse through translations. She offers a comparative analysis of two translated books in Turkey: Valerie Solanas' *SCUM Manifesto* (translated by Ayşe Düzkan into Turkish: *Erkek Doğrama Cemiyeti Manifestosu*) and Hanne Blank's *Virgin: The Untouched History* (translated by Emek Ergün into Turkish: *Bekâretin El Değmemiş Tarihi*). Umut Yener Kara, in his article titled, "Müzik Üstüne Düşünceler" (Thinking on Music) offers a critical reading of the hegemony of humanities and social sciences to decide on "what can be deemed as scientific" through problematizing the "what"ness of music with a view to ontological and metaphysical readings. He furthers his criticism of the prioritization of seeing over than listening/hearing, the image over sound by questioning the ways we relate to world through music.

The 13th National Social Sciences Congress, organized by the Turkish Social Sciences Association took place in December 2013 (the first Congress was held

Türk Sosyal Bilimler Derneği'nin (TSBD) 1980 yılından bu yana düzenlediği Ulusal Sosyal Bilimler Kongrelerinin on üçüncüsü Aralık 2013'te gerçekleştirildi. Çağla Karabağ Sarı, Kongre'ye dair değerlendirmelerini Dergimiz için kaleme aldı. "13. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi'nin Öteki Oturumları" başlıklı değinisinde Karabağ Sarı, ekonomi politiğin tarihsel yorumunun hâkim olduğu, büyük oranda sınıf ve emek odaklı çalışmaların yer aldığı Kongre'nin görece daha küçük salonlarda kendine yer bulabilen "öteki" sunumlardaki tartışmalarını detaylı biçimde ele alıyor. Bir yandan Kongre'deki fizikî koşulları aktarırken diğer yandan Kongre'nin her geçen yıl daha çoğulcu bir görünüm sergilediğine de temas ediyor.

Moment'in ilk sayısında yer alan kitap değerlendirmeleri de çağın ruhuna eğilen toplumsal hareketler ile direnişlerin üzerine düşünen iki çalışmaya yer veriyor. Hakan Ergül, "şöhretli sosyolog" Manuel Castells'in *İşyan ve Umut Ağları: İnternet Çağında Toplumsal Hareketler* başlıklı çalışmasını inceliyor. Yeni medya ve iletişim teknolojileriyle cereyan eden ve etkileri hâlâ devam eden direnişleri incelemek; kitapta verilen örneklerin, Castells'in sözleriyle ifade edilirse, "hızlı bir kitap"ta (2013:13) ele alınmasına neden oluyor. Ergül'ün eleştirisinin nirengi noktasını da Castells'in *İşyan ve Umut Ağları*'nda farklı coğrafyalarda karşımıza çıkan bu hareketlerin hızına yetişmeye

in 1980). Çağla Karabağ Sarı shares her observations of and experiences in the Congress. In her commentary, titled "13. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresinin Öteki Oturumları" (The *Other* Sessions of the 13th National Social Sciences Congress) Karabağ Sarı offers a detailed account of the "other" presentations in the Congress, which have traditionally been dominated by the historical reading of political economy and where class-and-labor-based presentations comprise the majority of the research shared. While also considering the technicalities in the congress organization she also emphasizes the ever-increasing plurality in terms of research areas, represented in the Congress.

Book reviews that are included in the first issue of *Moment* are also about social movements and resistance that follow the concern with the spirit of the age. Hakan Ergül, reviews *Networks of Outrage and Hope* by the "renowned sociologist" Manuel Castells. Analyzing the examples of resistance that emerged through new media and communication technologies lead to a "fast book"—in Castells' terms. The benchmark of Ergül's criticism rests on the *lost* aspects of the resistance when the author tries to keep track with the speed of the movements in different socio-political contexts.

çalışırken “yorum”un gözden yitirdikleri oluşturuyor.

Burcu Canar, toplumsal hareketler içerisinde mizahı bol bir isyanı, Gezi Direnişi’ni konu edindiği için kapatılan *NTV Tarih* dergisinin son sayısını inceliyor. Gürsel Göncü’nün editörlüğünde hazırlanan ve Metis Yayınları tarafından kitap olarak basılan *Gezi Direnişi ve Halk Hareketlerinin Geçmişi #yaşarken yazılan tarih*, “yayınlanmamaktan kurtulan” bir çalışma olarak dikkat çekiyor. Gezi’yi yaşamak ile Gezi üzerine düşünmenin söz ve eylem ikiliğinde farklılıklarına odaklanan Canar, dergi kapattırın bu yayının Gezi Direnişi’ni nasıl ele aldığını incelerken kitapta yer verilen Gezi’yle ilgili tüm yorumların eylem karşısında şaşkın kalmış bir sözün etrafında dolaştığının altını çiziyor.

Bu editoryal yazıyı yazabiliyorsak, MomentDergi’nin hazırlık sürecinde destek aldığımız Gökçe Baydar ve Emre Canpolat (yayın sekreterleri), Ozan Çavdar, Uğur Çetin ve Nagehan Tokdoğan (dil editörleri) ve online bir dergi fikriyle tanışmamızdan itibaren görsel ve teknik açıdan desteğini esirgemeyen Gökçer Erdem’in somut katkılarına burada bir kez daha selam vermemiz gerekiyor.

MomentDergi’yle devam etmek üzere...

Burcu Canar, reviews the last issue of *NTV Tarih*, which was banned due to its coverage of Gezi Resistance. The issue which proved to have its toned humour and irony was published by Metis under the editorship of Gürsel Göncü. *Gezi Direnişi ve Halk Hareketlerinin Geçmişi #yaşarken yazılan tarih (Gezi Resistance and the History of People’s Movements #the history written through life)* is significant as a work that “was saved from not being published” in Turkey. Canar, focusing on the differences between living through the Gezi and thinking on the Gezi underlines the embeddedness of all the readings of the Gezi into a *bewildered discourse*.

If we, as the editors, could write this editorial note this is mostly because we were opportunate to receive the invaluable support of Gökçe Baydar and Emre Canpolat (editorial secretariat), Ozan Çavdar, Uğur Çetin and Nagehan Tokdoğan (language editors) and Gökçer Erdem with his technical know-how.

Hope to continue along with the Moment...